

**CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2/10530 din 07.07.2023

La nr. 08-3381 din 30.06.2023

**Ministerul Infrastructurii și
Dezvoltării Regionale**

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege privind declararea utilității publice de interes național pentru lucrările de construcție a drumului R34.4 Leova-frontiera cu România și a punctului de trecere a frontierei de stat cu infrastructura conexă (număr unic 369/MIDR/2023).

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 2 (două) file.

Director

Digitally signed by Rusu Iulian
Date: 2023.07.07 11:14:49 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Iulian RUSU

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO23/8864 din 07.07.2023

la proiectul de lege privind declararea utilității publice de interes național pentru lucrările de construcție a drumului R34.4 Leova-frontiera cu România și a punctului de trecere a frontierei de stat cu infrastructura conexă (număr unic 369/MIDR/2023)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul Republicii Moldova, iar autor nemijlocit este Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional "*etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Se constată că anunțul privind organizarea consultării publice, proiectul și nota informativă la acesta au fost plasate pe pagina web a Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale www.midr.gov.md

la compartimentul Transparență decizională/Proiecte în dezbatere publică, precum și pe portalul www.particip.gov.md

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative, proiectul are drept scop declararea utilității publice de interes național pentru lucrările de construcție a drumului R34.4 Leova-frontiera cu România și a punctului de trecere a frontierei de stat cu infrastructura conexă.

În nota informativă se menționează că: *„Urmare a înțelegerii Guvernelor Republicii Moldova și a României privind identificarea soluțiilor de fluidizare a traficului rutier la frontiera moldo-română s-a stabilit convocarea unui grup de lucru, format din reprezentanții ambelor state, pentru amenajarea unui punct de trecere (provizoriu) la frontiera moldo-română, cu infrastructura conexă necesară, inclusiv pod provizoriu, punct vamal, parcare și drum de acces. Locul de amplasare a podului a fost agreat în proximitatea or. Leova, respectând anumite cerințe specifice privind amplasarea podului provizoriu (de pontoane)”*.

Autorul menționează în notă că *„în vederea finalizării lucrărilor de interes național de construcție a drumului R34.4 Leova-frontiera cu România și a punctului de trecere a frontierei cu infrastructura conexă, se propune prin derogare de la art. 11 alin. (1) din Legea nr. 1538/1998 privind fondul ariilor naturale protejate de stat, retragerea a 8 hectare de teren din aria cu management multifuncțional”*.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul promovează interesul public manifestat prin declararea de utilitate publică de interes național a lucrărilor de construcție a drumului R34.4 Leova-frontiera cu România și a punctului de trecere a frontierei de stat cu infrastructura conexă.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de *„nota informativă care cuprinde:*

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;*
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;*
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;*
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare”*.

Nota informativă stabilește condițiile ce au impus elaborarea proiectului, evidențiază elementele noi și finalitățile urmărite prin promovarea proiectului.

Examinând conținutul notei informative a proiectului supus expertizei se constată că aceasta întrunește condițiile menționate în art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină *„e) fundamentarea economico-financiară”*.

În nota informativă se menționează că:

„Costul estimativ al lucrărilor de construcție a drumului de acces și infrastructurii punctului de frontiera Leova-Bumbăta conform ofertei prezentate de antreprenor în baza caietului de sarcini preliminar (inclusiv TVA) – este 252,23 mln. lei și termenul de execuție până în luna noiembrie a anului 2023. Mijloacele au fost alocate prin intermediul Programului privind repartizarea mijloacelor fondului rutier pentru drumurile publice naționale pentru anul 2022 și 2023.

Costurile conexe delimitării, înregistrării, formării terenurilor necesare pentru executarea lucrărilor de construcție a drumului de acces și infrastructurii punctului de frontiera Leova-Bumbăta constituie estimativ 168 230,00 lei, mijloace prevăzute în Programul privind repartizarea mijloacelor fondului rutier pentru drumurile publice naționale pe anul 2023, aprobat prin Hotărârea Guvernului 73/2023”.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative *„textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul nu reglementează în mod direct activitatea entităților publice și a agenților publici din cadrul acestora.

Articolul 7 din proiectul legii prevede că - Ministerul Mediului, Agenția Proprietății Publice și Primăria orașului Leova vor întreprinde măsurile necesare pentru asigurarea delimitării, înregistrării, formării și transmiterii în gestiune către Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor” a suprafețelor de teren necesare pentru construcția drumului R34.4 Leova-frontiera cu România și a punctului de trecere a frontierei de stat cu infrastructura conexă.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Potrivit notei informative, proiectul are drept scop declararea utilității publice de interes național pentru lucrările de construcție a drumului R34.4 Leova-frontiera cu România și a punctului de trecere a frontierei de stat cu infrastructura conexă.

În nota informativă se menționează că: *„Urmare a înțelegerii Guvernelor Republicii Moldova și a României privind identificarea soluțiilor de fluidizare a traficului rutier la frontiera moldo-română s-a stabilit convocarea unui grup de lucru, format din reprezentanții ambelor state, pentru amenajarea unui punct de trecere (provizoriu) la frontiera moldo-română, cu infrastructura conexă necesară, inclusiv pod provizoriu, punct vamal, parcare și drum de acces. Locul de amplasare a podului a fost agreat în proximitatea or. Leova, respectând anumite cerințe specifice privind amplasarea podului provizoriu (de pontoane)”*.

Autorul menționează în notă că *„în vederea finalizării lucrărilor de interes național de construcție a drumului R34.4 Leova-frontiera cu România și a punctului de trecere a frontierei cu infrastructura conexă, se propune prin derogare de la art. 11 alin. (1) din Legea nr. 1538/1998 privind fondul arilor naturale protejate de stat, retragerea a 8 hectare de teren din aria cu management multifuncțional”*.

Proiectul promovează interesul public manifestat prin declararea de utilitate publică de interes național a lucrărilor de construcție a drumului R34.4 Leova-frontiera cu România și a punctului de trecere a frontierei de stat cu infrastructura conexă.

În final, menționăm că, în redacția propusă, proiectul nu conține factori de risc care să genereze apariția riscurilor de corupție.

07.07.2023

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Vadim CURMEI, Inspector principal

Digitally signed by Curmei Vadim
Date: 2023.07.07 09:08:06 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

